

Zygmunt Ziątek

W "Roztokach" Władysława Orkana -
studium samotności, Lesław
Tatarowski, "Acta Universitatis
Wratislaviensis. Prace Literackie", T.
14 (1972) : [recenzja]

Biuletyn Polonistyczny 16/47, 192

1973

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

(II) RATAJEWSKI Jerzy: Wydawnictwo i czasopismo "Nowiny" w Opolu w latach 1911-1921. Warszawa 1972 PWN, s.203. IBL PAN. Pracownia Historii Czasopiśmiennictwa Polskiego. Materiały i Studia do Historii Prasy i Czasop. Pol., z. 18, z1 32,-

Monografia jednego z czołowych polskich czasopism ukazujących się na Śląsku prezentuje okoliczności powstania "Nowin" na tle sytuacji politycznej polskiego ruchu narodowego na Opolszczyźnie, podstawy organizacyjne i finansowe, pracę redakcji. Opisuje drukarnię pisma i organizację kolportażu, omawia szatę graficzną i układ zewnętrzny oraz przeprowadza analizę zawartości, stosując prasoznawcze metody ilościowe. Charakteryzuje program społeczno-polityczny (pismo Narodowej Demokracji na Śląsku Opolskim pod zaborem niemieckim spełniało szczególną rolę w krzewieniu i obronie polskości). Osobny rozdział poświęca literaturze polskiej i obcej na łamach "Nowin" i oddziaływaniu społecznemu pisma. Praca, oparta na obszernym materiale archiwalnym, uzupełniona jest wykazem tytułów czasopism, z których "Nowiny" dokonywały przedruków w 1914 r., oraz bibliografią zawartości.

BP/47/71

A.N.

(II) TATAROWSKI Lesław: W "Roztokach" Władysława Orkana - studium samotności. "Acta Universitatis Wratislaviensis. N° 177. Prace Literackie". XIV. Wrocław 1972, s.203-223.

Próba nowego odczytania powieści Orkana "W Roztokach", polemizująca z dotychczasowymi jej interpretacjami, jako powieści realistycznej czy społecznej. Problemem naczelnym jest tu, wg autora, zagadnienie egzystencjalnej samotności, odczuwanej przez Orkana jako jednego z ówczesnych inteligentów ohłopskich. Zagadnienie to, formowane pod wpływem myśli Nietzschego oraz Renana, ujęte jest w powieści w relacji do społecznej terażniejszości oraz mitycznej przeszłości. Terażniejszość, niszcząc mit własnej kultury - w sensie nietzscheańskim - skazuje jednostkę na samotność.

BP/47/72

Z.Z.